Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Sekretarz Stanu
Jan Szyszko

Warszawa, data: 4 września 2026 r.

znak sprawy: DZF-VI.682.1.2026.JS

identyfikator koszulki: 3734206

telefon: 22 273 81 92

e-mail: Jakub.Schimanek@mfipr.gov.pl

Pani Małgorzata Baranowska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Dotyczy: uchwał RKRES w sprawie zwiększenia roli ekonomii społecznej w perspektywie finansowej na lata 2028–2034.

Szanowna Pani Ministro,

w nawiązaniu do przekazanych uchwał Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej w sprawie zwiększenia roli ekonomii społecznej w unijnej perspektywie finansowej na lata 2028–2034 oraz Pani pisma w przedmiotowej sprawie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Polityka spójności, a w szczególności Europejski Fundusz Społeczny (EFS), stanowi najważniejsze źródło finansowania rozwoju ekonomii społecznej od początku obecności tych środków w Polsce. Tylko w bieżącej perspektywie finansowej alokacja EFS na wsparcie ekonomii społecznej to około 1,9 mld zł. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej pozostaje otwarte na wykorzystanie potencjału ekonomii społecznej również w perspektywie 2028-2034, jednak proponowane rozwiązania muszą być dostosowane do nowych uwarunkowań.

Opublikowany przez Komisję Europejską pakiet projektów rozporządzeń dotyczących Wieloletnich Ram Finansowych UE na lata 2028-2034 przynosi istotne zmiany, wprowadzając nowy model wdrażania polityki spójności. Realizacja budżetu ma być w większym stopniu zorientowana na rezultaty. Płatności na rzecz państw członkowskich UE będą powiązane z realizacją

uzgodnionych kamieni milowych i wskaźników przypisanych poszczególnym reformom i inwestycjom. Reformy mają przyczyniać się do zmian strukturalnych w państwach członkowskich oraz zwiększać efektywność realizowanych inwestycji. Podejście to jest wzorowane na modelu wdrażania przyjętym dla Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Ponadto, projekt rozporządzenia ustanawiającego Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028-2034 (rozporządzenie PPKR) wprowadza obowiązek opracowania przez państwa członkowskie UE planów partnerstwa krajowego i regionalnego (PPKR), które będą łączyć odrębne dotychczas fundusze i poziomy wdrażania w ramach jednego programu.

Istotnym punktem odniesienia dla PPKR są unijne dokumenty tworzące tzw. ramy strategiczne dla przygotowania Planu. Są to przede wszystkim dokumenty opracowywane w ramach Semestru Europejskiego (w szczególności: Sprawozdanie krajowe dla Polski 2026, Zalecenia Rady UE dla Polski na 2026).

W tym kontekście należy zauważyć, że rozwój ekonomii społecznej nie został wskazany jako cel sam w sobie, zarówno w projekcie rozporządzenia dot. PPKR, jak i w Zaleceniach Rady UE dla Polski na 2026.

Programowanie PPKR, zgodnie z nowymi ramami realizacji polityki spójności oraz projektem Założeń do Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034 (Założenia PPKR), ma opierać się na selektywnym podejściu do wyboru przedsięwzięć do dofinansowania i koncentracji zasobów na realizacji inwestycji oraz wsparcia w obszarach mających kluczowe znaczenie dla osiągania celów strategicznych. Plan będzie ukierunkowany na osiąganie jasno określonych i mierzalnych rezultatów w dziedzinach istotnych dla dalszego rozwoju Polski i jej regionów. Jednocześnie nie należy nadmiernie rozszerzać katalogu reform i inwestycji ani liczby przypisanych im wskaźników i kamieni milowych, co wynika z doświadczeń związanych z wdrażaniem KPO.

W tych ramach prawnych i w nowym modelu wdrażania polityki spójności ekonomia społeczna może stać się narzędziem do realizacji celów PPKR – proponowane w tym obszarze działania muszą jednak w wymierny i konkretny sposób kontrybuować do ich realizacji. Naturalnym obszarem dla ekonomii społecznej jest, określony w Założeniach PPKR, Priorytet 2: Spójność wewnętrzna oraz poprawa jakości i dostępu do usług publicznych. Tam przedmiotem interwencji jest m.in. aktywizacja zawodowa i koncentracja na wykorzystaniu potencjału grup, które mogą zasilić kapitał ludzki na rynku pracy. Przedsiębiorstwa społeczne tworzą miejsca pracy dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – wynika to wprost z ustawy o ekonomii społecznej. Dlatego określenie celów dla ew. inwestycji w postaci liczby stworzonych nowych miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w przedsiębiorstwach społecznych mogłoby stać się wkładem ekonomii społecznej w realizację celów PPKR. Jest to również wskaźnik możliwy do

oszacowania dla całego kraju, realny do wyceny i przygotowania costingu oraz rozliczenia. Jest to także wskaźnik jasno pokazujący efekt interwencji i korzyść płynącą z takiego finansowania. Kolejnym istotnym z punktu widzenia spójności społecznej wskaźnikiem jest udział osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w strukturze zatrudnionych w sektorze ekonomii społecznej. Obecnie wskaźnik ten wynosi jedynie ok. 10%, co wskazuje na istotną przestrzeń jaka ekonomia społeczna mogłaby odegrać w tworzeniu nowych miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Istotne z punktu widzenia celów PPKR w obszarze spójności społecznej jest zatem zwiększenie udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ogólnej liczbie zatrudnionych w sektorze ekonomii społecznej.

Pragnę także podkreślić, że nowe ramy wdrażania polityki spójności oraz selektywne podejście do programowania PPKR powodują konieczność rezygnacji z dalszego finansowania różnych działań koordynacyjnych i przedsięwzięć, których wpływ na strategiczne cele PPKR jest trudny do wykazania lub stanowią one kontynuację wcześniej finansowanych działań. Takie inwestycje nie zostaną uwzględnione w projekcie PPKR.

Podsumowując, jesteśmy gotowi do rozważenia uwzględnienia wykorzystania potencjału ekonomii społecznej przy programowaniu PPKR. Musimy natomiast otrzymać propozycję, która jasno będzie przedstawiać jak ekonomia społeczna będzie kontrybuować do realizacji celów określonych m.in. w Założeniach dla PPKR – nie w wymiarze pośrednim, ale wprost odwołując się do stawianych w PPKR celów.

Z poważaniem

Jan Szyszko

/podpisano elektronicznie/